

Független Magyarország

Egy szám!
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 204.

Feladvó szerkesztő
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám!
1500
korona.

Bethlen miniszterelnök elejtette Valkó ker. minisztert, Baja követét.

Az utóbbi időben a kormány félhivatalos köznyomatos a több ízben közölt különböző, bizonyára beavatott helyről jövő kombinációkat arról, hogy az ősszel a parlamenti élet megindulásakor sor kerül a kormány rekonstrukciójára is.

Ezen szuggertált hírelések tudni vélik, hogy Bethlen miniszterelnöknek Budapestre való visszatérése után legott sor kerül a kormány megfelelő átszervezésére. Így egy újabb erősen lanszirozott hír szerint Valkó Lajos dr. kereskedelmi miniszter megunva és elkedvetlenedve a sok támadástól, amit kapott s mert nem tud semmi eredményt felmutatni a külkereskedelmi szerződés megkötése terén, — távozik a ker. miniszteri székéből és utódja báró Petrichevich Horvát Emil lesz, akinek személye az állami építések körüli zavarok miatt még sok támadásnak lesz kitéve a parlamentben.

Scitovszky Béla külügyminiszter felmentése óta a külügyminiszteri teendőket dr. Valkó Lajos látja el s egy időben olyan hírek jártak, hogy Valkó valószínűleg távozik a ker. miniszteriumból és átveszi a külügyi tárcát. Feltűnő volt, hogy már annak idején nagyon lagymatagon kezelték úgy a lapok, mint a kormány és politikai körök ezt a lehetőséget. Ugy látszott, hogy nem szívesen vették ekeket a Valkó külügyminiszterségét kolportáló közleményeket, mert a kormány nék végleg meg akarja szabadítani kormányát ettől a balasztól: a két balkezes kereskedelmi miniszterből, aki csak az apósa: Weisz Fülöp révén lett miniszter.

Valkó azután nemrégiben, amikor szabad előadást tartott a komoly és jó kormányparti sajtó feladatairól végleg elvesztette népszerűségét, mert nemcsak a kereskedők és iparosok elégedetlenkednek működése miatt, hanem a sajtó is ellene fordult sajtókritikai kiruccanásai miatt.

Igy tehát érthető, hogy újabb más megoldási módokat találtak ki s új neveket favorizálnak a hivatalos sajtóközlemények.

Egyik hír szerint Bethlen gróf miniszterelnök a maga számára tartja fent a külügyminiszteri ütemot, másik verzió szerint feladják azt a Romániába optálni akaró, politikától megcsömörített és falujába visszavonuló gróf Bánffy Miklós ex- külügyminiszternek, de ha nem fogadja el, akkor Bethlen maga veszi át a tárcá irányítását, míg azután most a legújabb hírek szerint Bethlen Herczeg Ferenc írónak ajánlja fel a külügyi tárcát.

Hír szerint a s. análás befejezésével kapcsolatosan sor kerül a népjóléti és munkügyi miniszte-

rium felosztására is. Ez esetben gróf Klebersberg Kunó kultuszminiszter kiválik a kormányból és utódja dr. Vass József mostani szociálpolitikai miniszter lenne. Minden hír azonban arra mutat egyelőre, hogy Valkó Lajostól szabani akar a Bethlen-kormány, mert népszerűtlensége miatt súlyos balasztnak tartják a kabinetben.

A Reggel című lap viszont a a külügyi tárcá legkomolyabb jeleltjének gróf Teleky Pál volt külügyminisztert tippeli, akivel még nem egyezett meg a külügyminiszter.

Itt Baján bizonyos körök ugyan azt hitték, hogy Valkó minisztersége örökös, úgy is rendezkedtek be, de hát a minisztereknek az a sorsuk, hogy meg is szoktak bukni. Ez az elkerülhetetlen sors vár Valkó Lajosra, Baja képviselőjére.

Antalt, könyvtárnokká Fiora Sándor tanítóképzőintézet tanárt, egyesületi gazdává Ezsől Mihály állampénztári tanácsost, ügyesszé dr. Klenancz György ügyvédet.

A választmány.

Utána megválasztották a 21 tagú egyesületi választmányba Szutrély Lipótot, Schön Zsigát, Milkó Mátyást, Diera Benő kertészeti iskolai igazgatót, Schleicher Géza mérnököt, Bajay Pétert, Wunderlich Józsefet, Rajcsányi Imrét, Katanics Sándort, Füstös Györgyöt, Szuszics Jánost, Salapáthy Kálmánt, Czetti Mihályt, Berger József bor-bélyvt, Paszterkó Jánost, Gyurkics Pált, Polyák Ferencet, Meiszterovics Mártont, Tfeil Józsefet, Koch Benjamingot és Vida Józsefet.

Az első határozatok.

Ezután ismét dr. Knézy Lehel, az egyesület ujonnan megválasztott elnöke vette át a presideiást s előki jogen kimondotta a bajai szőlősgazdák egyesületének hivatalos megalakulását.

A gyűlés elhatározta, hogy a fogyasztási adók mérséklése végett az egyesület megkeresi a bajai vendégloás ipartestületet s avval együttesen közös lépést tesznek a polgármesternél.

A vámok mérséklése tárgyában, ha dr. Valkó Lajos ker. miniszter Baja város képviselője legközelebb lejön Bajára, az egyesületi testületi deputációt vezet a miniszter elé s feltárja előtte a sérelmeket.

Kérni fogják a pénzügyminiszteriumtól a kerületi szeszfordé felállítását.

Megkeresi a karhatalmi hatóságok, mint államrendőrkapitányság és csendőrség vezetőit, hogy a szőlő beérése idején fokozottabban őrizzék a szőlőket.

Ezután Kovács Andor indítványára Nádas József tanárnak a gyűlés előkészítése körüli érdemeit, majd Nádas tanár felszólalására dr. Knézy Lehelnek is a szőlősgazdák egyesületbe való tömörítése és a szőlősgazdák egyesületének életrekelése körüli érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

Tisztikart választott a szőlős egyesület.

Offenziva a borfogyasztási adó ellen és a vámok mérsékléséért. — Kerületi szeszfordét akarnak a bajai szőlőtermelők.

A bajai szőlősgazdák egyesülete vasárnap hivatalosan is megalakult. A gyűlést vasárnap d. e. 10 órakor tartották meg a Bárány szállóban a bajai szőlőtermelők részvételével dr. Knézy L. heil ügyvéd elnökletével.

Miért tömörültek egyesületbe?

A gyűlésen mindenekelőtt elfogadták a megszerkesztett alapszabályokat, amelyeknek második pontja ezt tartalmazza:

„Az egyesület célja a tagok anyagi és erkölcsi érdekeit a termelés és értékesítés terén előmozdítani. Hogy ezen céját minő eszközökkel éri el, az a gyorsan változó gazdasági viszonyok kialakulásától függ, de általános elvül hangsúlyozza, hogy az ipar és kereskedelem érdekeinek méltányos figyelembe vétele mellett hazánkat elsősorban agrár állam-

nak tekinti s az agrár jelleg érvényesüléséért való küzdelemben látja létének és fejlődésének biztosítását, ami egyuttal országos közérdek is.”

Megválasztják az egyesület tisztikarát.

Ezután a tisztikar megválasztására került a sor. Ennek tartamára Nádas József tanár vette át az elnöklést dr. Knézy Lehelől.

Elnökké megválasztották dr. Knézy Lehel, alelnökké ifj. Tomasiits Gvulát és Kauten Miklóst, titkárrá Terényi Istvánt, jegyzővé Almási Simont, pénztárnokká először Kovács Andor városi pénztárnokot választották meg, aki azonban nagy foku elfogultságára való hivatkozással lemondott s így helyébe ajánlára dr. Nicolaus Béla törvényszéki jegyzőt választották meg, elnörké Marosánszky Mártont és Herbeit

Beiratások szept. 1-2-ig!

az elszakíthatatlan iskolacipők legolcsóbban

Kattarinka József és Fia Cipőárúházában

kaphatók. Telefon szám: 206.

Szandálok és fehércipők !

rendkívül olcsó árban és nagy választékban

STELLNER ZSIGMOND cipőüzletében, Vörösmarthy u. 1

A Duna rohamos áradása folyamatban van. Legfeljebb az Inn folyó apad. Linztól Pozsonyig a Duna is apad. A Duna eredetétől, a Fekete erdőtől Regensburgon át újabb áradás várható, A Vág is erősen árad. Ma Baján 404 cm. a vízállás magassága, a kulmináció 5 és fél méternél lesz, de lehet, hogy valamivel több, lehet, hogy kevesebb, mert itt a víz szétfolyik, mivel a Duna széles. A mélyebb partokat, erdőket mindenütt elönti.

A földművelésügyi miniszter vizrajzi osztályának értesítése szerint a Duna áradása Budapesten 410 cm. Az alsó rakodópartot még nem érte el a víz, de ha eléri, akkor a rövidebb hajóárkokat beszüntetik, újabb emelkedés esetén azonban a hosszabb járatokat is beszüntetik, mert a hajók a hidak alatt nem tudnak áthaladni.

A Duna vízállása Budapesten ma reggel 489 cm. A kulminációt szerda reggelre várják 520 cm-rel.

Ma délelőtt a folyamórségen ezeket mondták:

A Duna Regensbergtől Oroszvárig apad. Onnan lefelé árad. Bajánál a Duna 453 cm. 6 m-es vízállás nem lesz Baján, legfeljebb 5 m-ig megy fel. Az áradás kulminációja Baján csütörtökön reggel következik be. A Duna áradása semmi zavart nem okoz Baján, mert a Duna széles, megemelkedett medrében a víz könnyen lefolyik.

Bajától Vodicán, Bátmonostoron, Nagybaracsán és Csátalján vezet az új műút Hercegszántóig.

Megirtuk már legutóbbi számunkban, hogy a baja-hercegszántói műút vonalvezetése ügyében a városházán Keviczky Sándor min. osztálytanácsos elnöksével vegyes ankétot tartottak. Ezen az ankéton Baja város részéről dr. Vojnics Ferenc polgármester jelent meg, a vármegye képviselőiben pedig dr. Szabovjécs Dusan alispán és Shick Ernő tb. főjegyző, utógi előadó, azonkívül az államépítészeti hivatal részéről Bence Béla és Gadies Béla műszaki tanácsosok, valamint az összes érdekelt községek, mint Csátalja, Hercegszántó, Dávod, Nagybaracska és Bátmonostor kiküldöttei és pedig a községi jegyzők és a községi bírók.

A vegyes ankéton nagy vita indult meg az utirányt illetően s beható tárgyalás után a következő határozatot hozták, hogy merre haladjon az új műút.

Az új műút a Vörös keresztéri iskola mellett levő vámsorompótól indulna ki (tulajdonképpen ez a kiinduló pont, mert az ut többi, a bajai törvényhatóság területén levő része belső szakasz) Vodicán, Bátmonostoron, Nagybaracsán, Csátalján és Hercegszántón halad át egészen a jugoszláv béregi határig. Ez az új műútvonal szakasz mintegy 30 km-t tesz ki.

Ennek már egy kis része, mintegy másfél km. ki van építve. A 30 km-es utból 1925. őszén és

1926. tavaszán a baja-bátmonostori 8 km-es szakaszt ki is építik. Ezenkívül kiépítendő még mintegy 20 km-es szakasz, amit a jövő évben akarnak elkészíteni és befejezni.

Az őszi utépítést már októberben meg is kezdik, addigra a makadam utépítésre megtartja az államépítészeti hivatal a versenytárgyalást. A földhordást maga az államépítészeti hivatal végzeteti saját rezsisban.

Háj ruhafestékekkel mindig sikerül a festés!

40 különböző színben kapható az APOLLÓ-illatszertárban ahol a színek kiválasztása céljából mindig állnak a közönség rendelkezésére.

HÍREK.

Kapunyitás — szerdán.

Holnap, szerdán kigyúlnak a Nemzeti Színház színháztermében a villanylámpák és Thália felkelt papjai és papnői a publikum elé lépnek, hogy a publikumnak nevezett ezer szemű Cezár kimondja a verdiktet: Helitai Hugó új társulata megállja-e a helyét, kiálítja-e a legszigorubb vizsgát. Helitaiék a N. tás kapitányt, a tavalyi diadalmas operettet használja fel arra, hogy társulata kvalitásait megismertesse. A társulat egyes tagjait a legjobb hírek előzik meg és hisszük, hogy az új társulatot a közönség éppen olyan szeretettel fogadja, mint a tavaszkor.

— **Tanárválasztás** A debreceni zsidó gimnáziumban megválasztották tanárrá Rosenfeld Miksát, néhai Rosenfeld Henrik volt bajai hitoktató-rabbihelyettes fiát.

— **Megjelent Türr tábornok életrajza.** Az a nyolc éves vaskönyv, amely Baja város világhírnévre szert tett nagy fiának életrajzát tartalmazza, az elmúlt napokban Türr tábornok címen elhagyta a sajtót s ma már egy-két példány le is került Bajára. A szerző, Gonda Béla egy-egy könyvet küldött dr. Vojnics Ferenc polgármesternek és dr. Kollár Kálmán aljegyzőnek. A címlap, amely Türr Istvánt tábor-

noki egyenruhában ábrázolja, kissé naïv, kedvelges és Kisgazdanaptár izű, a belső kiállítás azonban csinos, stílusos és felületes. A címlapon ez áll: Kijadja Baja város közönsége születésének 100 ik évfordulójára. A könyvet Pfeifer Ferdinand (Ziedler Testvérek) Budapest, IV. ker. Kossuth Lajos uccai könyvnyomdájában nyomták. A könyvet 15 kép tarkítja, amik mind Türr tábornokot és leányát ábrázolják. A könyv szeptemberben kapható lesz bármelyik bajai könyvkereskedésben. Bötti ára 60.000 korona.

— **Most sürgessék a Sugovica hidat.** A kormány beruházási programja a napokban nyilvánosságra került. Ebben a programban benne van a hidépítés is. Talán most ki lehetne sürgetni a bajai Sugovica hid építését is. Elvégre most már mégis itt volna az ideje, hogy az a rozoga hid eltűnjön a föld színéről.

— **Felhívás a hadirokkantakhoz.** Baja város rokkantügyi hivatala felhívja a hadirokkantakat, hadiövezeket és hadiárvaikat, hogy mindennemű családi változásukat, mint elhalálozást, születést, hadiövezetek férjhezmenésüket a városháza 11. számú szobájában esténként jelentsek be.

— **Mi van a Northon-kutakkal?** Baján nincsen elég egészséges ivóvíz. Ezért szükséges volna, hogy több mélyfúrású Northon kutakat építsenek. Ugy tudjuk, hogy ez irányban meg is indultak a nyáron a tárgyalások, de eddig még semmi nyoma sincsen annak, hogy új kutakat fúrjanak. Ugy látezik, ezek a kuttarások elmaradnak bizonytalan időkre. Pedig szükség volna ezekre a kutakra, mert semmi kijátás nincsen arra, hogy belátható időn belül létesüljön a vízvezeték.

Szülők figyelmébe

Internátusba, zárdaiba, külföldi egyetemre, iskolákba küldendő fiúk és leányok részére az összes szükséges tárgyak legolcsóbban kaphatók a

Zádor Bazárban

- intézeti zokni párja 8.-
- intézeti karisnya párja 16.-
- intézeti nyakkendő db 10.-
- intézeti zsebkendő „ 6.-
- intézeti meleg alsó „ 70.-
- intézeti gyapju svet. „ 70.-
- intézeti lábrészvédő „ 70.-
- intézeti nadrágtartó „ 20.-
- intézeti cseresző „ 110.-
- intézeti füv ingek „ 90.-
- intézeti hátizsekek „ 50.-
- intézeti fogkefe „ 6.-
- intézeti ruhakefe „ 8.-
- intézeti hajkefe „ 12.-
- intézeti fésű „ 8.-
- intézeti szappan 6 „ 25.-
- intézeti evőeszköz 3 „ 18.-
- intézeti zsebkéz „ 4.-
- intézeti táskák „ 14.-
- intézeti utazó kosár „ 90.-
- intézeti tintatartó „ 12.-
- intézeti tolltartó „ 4.-
- intézeti hegedű „ 150.-
- intézeti hegedűtök „ 150.-

ezenek kívül a következő tárgyak kaphatók jutányos árban: olasz hurok, hegedű alkatrészek, az összes sport, cserkész és torna felszerelések, Sakk, Ping-pong és minden más társas játékok. Képes, mesés és ifjúsági könyvek. Írókészetek, pénztárcák, bőrdöngők. Üveg, porcellán és alumínium ivó és evő készletek.

Minden nagyobb bevásárló értékes ajándékot kap a

Zádor Bazárban

KÖZPONTI KERTMOZI

1925. szeptember hó 1-én, kedden este 8. órai kezdettel.

NANON

Regény XIV. Lajos udvarából 6. felvonásban. — Ezt megelőzi:

Paprika Jancsi kisasszony.

Erzelmes vígjáték 5 felvonásban.

x Mindenki, aki saját megyéje iránt érdeklődik, jegyeztesse elő a berlini Rudolf Mosse R. T. kiadásában megjelent Bács-Bodrog vármegye című kiadványát. Ára 5 aranykorona. Fizetendő ez év végén, átvételnél Magyarország Kereskedelmi Ipari Mezőgazdasági címtára a megye címtárával egyidőben jelenik meg. Ára 60 aranykorona. Fenti fizetési feltételek szerint.

Országos vagy megye címtár iránt érdeklődők és akik külön beiktatást, vagy hirdetés kívánnak, adják le címüket a Központi Szálloda szobafőnökénél. (Telefonon is lehet.)

A nagy és széleskörű érdeklődésre való tekintettel a berlini Rudolf Mosse R. T. megbízottja Kiss György még néhány napig Baján (Központi Szálloda) tartózkodik.

Nagy József János-halmán A kanikulának vége van: beköszöntött az ősz. Erre vall az is, hogy augusztus utolsó napján egész Bács megyére rátört az őszi eső. Vasárnap délután személyes időjárás után megerezt az eső, amely mintegy másfél óráig tartott s ez idő alatt oly hatalmas zápor hullott a város nyakába, hogy rövid idő alatt elborította az eső a város utcáit. A megyében nem mindenütt folyt le oly csendesen a vasárnapi nap, mint Baján, mert pl. Jánosalmán, amint onnan telefonálják, délután két órától 3 óráig hatalmas jégeső esett, ami ismét csökkentette a kukorica és szőlőtermés kilátásait. A jégeső azután tovább vonult Tompa és Kiszállás felé. A mostoha időjárás megakadályozta annak a négyülésnek megtartását, amit a hadialbum ügyében hívtak össze.

360 holdat vesznek el a kiszállási uradalomból vitézi telek céljaira. Két száz kövnek: herceg Boncompagni Ludoviconak, Roma város alpolgármesterének és Saint-Martin grófnak itt Felsőbácska szélére és Pestvármegye alsó részén huszazer kat. hold földje van, ami most kerül földbirtok-reformszerű munkálatok alá. A hatalmas uradalom most, amint értesülünk, a vitézi széknek felajánlott vitézi telek kiosztási célokra 360 kat. hold földet, amelyet a mai napon megvizsgáltak a bajai vitézi szék kiküldöttei. Ebből a 360 kat. hold földből nemcsak Baján, hanem a többi bácskai község felelő vitézeit fogják földhöz juttatni.

Vásár Hercegszántón. Hercegszántó határmenti községben, ma kedden országos vásárt tartottak, amelyre a szomszédos községek nagy rajokban vonultak fel. — Kutason szept. 6-án lesz vásár.

Halló I. Halló I. Figyelem!

Megérkezett az első budapesti női táncmuzikánsok **Tax Imre** fő hívő bajai primás vezetése mellett és e hó 3-ától naponta **Hörig Ferenc** Aranykacsa vendéglőjében

hangversenyez.

Elsőrangú italek. A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Hörig Ferenc

"Arany Kacsa" vendéglős.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

műszövő műhelyemet

újból üzembe helyeztem, állandóan raktáron tartok mindennemű damaszt árut.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel
Ackermann János
műszövő,
Csurfusz Ferenc ucca 12. sz.

Keresek egy

szoba konyhás lakást éléskamrával.
Gróf Széchenyi u. 24.

Szabóüzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

szabóüzletemet

Kaynsld ucca 7. szám alól

Budapesti-ut 19. sz.

alól (Singer Géza-féle ház) helyeztem át.

A n. tisztelet közönség szives jóakarását továbbra is kérve, vagyok

kitünő tisztelettel
Németh Béla.
Telefon 243.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobíloknak magánjáróvá, benzínüzemű gépeknek szivógézzé való átalakítást, mindenféle gépek szakszerű javítását, hengerforrások, tengelyek készítését, csapágyra való átalakításokat, malomhengerek rovátkolását, ortogen hegesztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés

Baja,
Vörösmarthy Mihály ucca 3.
Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordson traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű ekéket, eredeti Union Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgéprostfák, eredeti Böhler dobson, legjobb tejszeparatorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

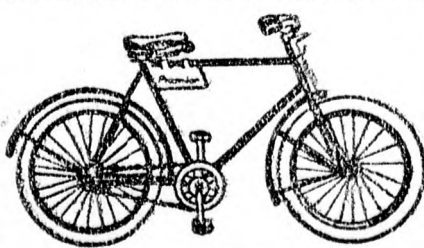
A Városi Gázgyár Baja, házhoz szállít

forgalmi adóval együtt
100 kg-ként

88.000 koronáért

tisztaan külföldi gázozémből termelt elsőrendű minőségű száraz

DIÓKOKSZ-ot.

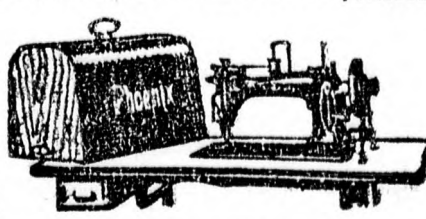

Fränkel és Horváth
mechanikai műhelye. Baja.

Kerékpárok, **Phönix** varrógépek, **Mühlhauseni** kötőgépek, **Protos** írógép képviselése, szakszerű beszerzési forrása és javítása.

Csapágyesztergályozási készülékek.

Kedvező fizetési feltételek mellett.

Pályázati hirdetmény
Bajai Ipartestületnél.

A bajai Ipartestület a székházában levő kisterem mellékhelyiségei és a nagyteremben lévő színpad homlokzatának munkálataira, úgy mint:

Kőműves, szobafestő, mázó, bádós, ugyszintén cserepező munkálatára pályázatot hirdet.

Pályázni óhajtok zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi szeptember hó 3 án déli 12 óráig az Ipartestületben nyujtsák be.

A fentebb jelzett munkákra vonatkozó feltételek az Ipartestület kiválalában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Baja, 1925. aug. 31.
IPARTESTÜLETI ELNÖKSÉG.

Okleveles

középiskolai tanár
német, francia nyelvoktatást
vállal. Esetleg kezdők számára tanfolyamot nyit.

Bence László
tanár. Kölcsey ucca 16. sz.

Éjjeli inepkeció
augusztus 31-től szept 6 ig reggel 6 óra és vasárnap délután nyi va
Dr MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszerárta.

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá és cementárugyár
ajánl legjutányosabb árban
egyzerű és díszes cementlapokat,
Mozsik és Keramitlapokat,
drótbetétes és csőmőszölt csöveket,
műkölépcsőt és műkölébazatot,
sirkéritéseket,
kutgyűrűket, beton és salaklapokat,
kerítés és díznóól kerítésre,
cementvályukat minden kivitelben
téglat, cserepet és minden építési anyagot.
Vállal
mindenféle burkolatot,
csővíz medencék, kerítés és díznóóliak építését, bármilyen kúthészitést.
Gyártelep telefon 100.
Városl írdék:
Tér István u. 5. Tel. 234
Arany János u. 3. Tel. 111.